

**INSTITUUT VOOR RATIONELE
SUIKERPRODUCTIE
BERGEN OP ZOOM**

11 JUNI 1952

Instituut voor Rationele Suikerproductie

Voorheen

Thans

2147399

Het Instituut voor Rationele Suikerproductie werd in 1930 opgericht onder de naam van Instituut voor Suikerbietenteelt. Voordien werden reeds gedurende een aantal jaren proefvelden met suikerbieten aangelegd door de Proefvelden Commissie voor de Suikerindustrie.

Het Instituut werd gevestigd in het pand Zuidzijde Haven 49 te Bergen op Zoom. De gestadige uitbreiding van het werk leidde tot zeer ernstig ruimtegebrek, terwijl dit gebouw ook geenszins voldeed aan de eisen, die voor een goed functionerend laboratorium gesteld moeten worden. De oplossing voor deze problemen werd gevonden door het pand Wittouck-singel 34 [het voormalige suikermagazijn] te verbouwen en in te richten voor kantoren en laboratoria.

Het Instituut voor Rationele Suikerproductie is een vereniging. Leden van de vereniging kunnen uitsluitend zijn rechtspersonen, die één of meer suikerfabrieken in Nederland bezitten en/of exploiteren.

Het doel van het Instituut is het opvoeren van de rentabiliteit der suikerproductie in Nederland. Men tracht dit doel te bereiken door:

- a. het stichten, inrichten en exploiteren van één of meer laboratoria tot het verrichten van onderzoekingen op het gebied van suikerbietencultuur en der suikerproductie;
- b. het aanleggen van proefvelden ten dienste van de Nederlandse suikerproductie;
- c. het doen verschijnen van publicaties;
- d. het geven van voorlichting aan bietenverbouwers en aan fabrikanten in het belang van een rationele suikerproductie;

- e. het totstandbrengen van een nauwe samenwerking met, alsmede het eventueel subsidiëren van instellingen, die werkzaam zijn op een terrein, dat ook voor de suikerbietencultuur en de suikerproductie van belang kan zijn;
- f. alle andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De indeling van het nieuwe gebouw.

Op de begane grond bevinden zich aan de Zuidzijde de laboratoriumruimten van de scheikundige afdeling, aan de Noordzijde het zgn. ruw- of campagne-laboratorium, verder bevinden zich hier een eenvoudige werkplaats voor onderhoud en reparaties en diverse bergruimten.

Op de eerste verdieping vinden wij centraal een hal, die wij geleidelijk als tentoonstellingsruimte hopen in te richten, vooral voor het ontvangen van excursies. Aan de Zuidzijde van deze hal liggen de verschillende kantoren, alsmede de bibliotheek, die tevens als vergaderruimte kan dienst doen.

Aan de Noordzijde zijn de ruimten gelegen van de wiskundige afdeling, de phytopathologische afdeling en de landbouwkundige afdeling. Tevens bevindt zich op deze verdieping de donkere kamer. In de hogere voorbouw zijn de tweede en derde verdieping in gebruik als archief- en bergruimten.

Het werk van het Instituut.

De werkzaamheden van het Instituut zijn verdeeld over een vijftal afdelingen n.l.:

1. Landbouwkundige Afdeling.
2. Plantenziektenkundige Afdeling.
3. Scheikundige Afdeling.
4. Afdeling Verwerking waarnemingsuitkomsten.
5. Afdeling Voorlichting.

In het kort zullen wij weergeven waarmee iedere afdeling zich bezig houdt.

1. Landbouwkundige Afdeling.

Deze verzorgt alle onderzoek dat direct of indirect van belang is voor de teelt van de biet.

Allereerst noemen wij hierbij het rassenonderzoek, waardoor de Nederlandse bietenteler er zeker van kan zijn, dat hij uitsluitend de beste rassen, die beschikbaar zijn, zal uitzaaien. Bij dit onderzoek bestaat een nauwe samenwerking met het I.V.R.O. en de Rijksc commissie voor de Samenstelling van de Rassenlijst.

Verder zijn er de cultuurmaatregelen en andere factoren, die de opbrengst beïnvloeden, zoals zaaidatum, aantal planten per ha, bemesting e.d., die op tal van proefvelden worden onderzocht. Ook enquêtes over praktijkvelden worden bij dergelijk onderzoek vaak ingeschakeld.

Andere proeven dienen om ieder jaar een beeld te krijgen van de ontwikkeling van de bieten gedurende het seizoen en de rol die klimaat e.d. bij de uiteindelijke opbrengst spelen. Sinds 1945 verricht deze afdeling veel werk over de mogelijkheden om de bietenteelt ook in ons land te mechaniseren en de arbeidstoppen te verlagen. Naast werk over diverse machines is ook veel werk verricht over het segmenteren en polijsten van bietenzaad. Hierbij bleek dat vele vragen van fundamentele aard bij bietenzaad nooit afdoende zijn bestudeerd. Het zal dan ook geen verbazing wekken, dat deze afdeling thans over een eenvoudig maar efficient laboratorium voor zaadonderzoek beschikt.

Ook wordt veel aandacht besteed aan de invloed die mechanisch werk heeft op opbrengst en kwaliteit van de biet. Bovendien maakte de bestudering van het tarraprobleem het noodzakelijk onderzoek in te stellen over de invloed, die de structuur van de grond heeft op vorm en opbrengst van de biet, waarbij reeds zeer interessante feiten naar voren kwamen.

De proefvelden liggen verspreid over het gehele Nederlandse bietenareaal, terwijl deze afdeling ook zorgt voor aanleg en onderhoud van proefvelden, die voor andere afdelingen nodig zijn.

2. *Plantenziektenkundige Afdeling.*

Hier worden de ziekten en vijanden van de biet bestudeerd. Dit is van groot belang omdat sommige dezer plagen jaarlijks ernstige schade berokkenen aan de suikerbietenteelt.

Allereerst noemen wij de bietenmoeheid (het bietencysten-aaltje). Een uitvoerige studie is gemaakt van de levenswijze van het aaltje, terwijl onderzoek op grote schaal wordt verricht naar de bestrijdingsmogelijkheden, zowel langs directe weg door chemische of biologische bestrijding, als langs indirecte weg door te trachten een biet te kweken die weinig of niet door het aaltje wordt aangetast.

Daarnaast is sinds 1941 een systeem ontwikkeld waarbij door landbouwers ingezonden grondmonsters worden onderzocht op het voorkomen van aaltjes en advies wordt gegeven, of op bepaalde percelen bieten verbouwd kunnen worden of niet. Wanneer de bietenverbouwers regelmatig van deze dienst gebruik maken kan een verdere uitbreiding van deze ziekte worden voorkomen en zal het zelfs mogelijk zijn de ziekte langzaam terug te dringen. Dit grondonderzoek zou in het plantenziektenkundig laboratorium storend werken en is daarom in een speciale ruimte ondergebracht.

Een andere belangrijke ziekte is de vergelingsziekte, een door bladluizen overgebrachte virusziekte, die in geheel West-Europa voorkomt en uitermate schadelijk kan zijn. Het onderzoek heeft niet alleen onze kennis van deze ziekte sterk uitgebreid, maar ook wegen geopend voor bestrijding. Verschillende cultuurmaatregelen, zoals vroeg zaaien en een flink aantal planten per hectare, remmen de uitbreiding van de ziekte. Daarnaast zijn meer directe bestrijdingsmethoden in het stadium van practische beproeving, terwijl bij pogingen

om door selectie tot verminderde vatbaarheid te komen, door ons in de laatste jaren verrassende resultaten werden bereikt.

Vanzelfsprekend wordt ook aan de andere bietenziekten en vijanden de nodige aandacht besteed.

Naast laboratoriumruimten beschikt deze afdeling ook over enige kassen en worden diverse proefvelden aangelegd en proeven in praktijkvelden genomen.

3. *Scheikundige Afdeling.*

In deze afdeling wordt alle materiaal, afkomstig van de proefvelden en kasproeven, chemisch onderzocht. Dit onderzoek beperkt zich niet tot suikerbepalingen e.d., maar ook de verdere samenstelling van biet en bietenblad wordt nagegaan, waardoor een veel beter inzicht kan worden verkregen in de resultaten der proeven.

Daarnaast worden allerlei onderzoeken verricht van meer fundamenteel karakter, bijv. over verschillende factoren, die de kwaliteit van de biet beïnvloeden en over het verloop van productie van suiker en andere stoffen in de biet gedurende het seizoen en onder verschillende omstandigheden.

Ook wordt belangrijke hulp verleend aan de plantenziektenkundige afdeling door de bestudering van de veranderingen die door bepaalde ziekten in de samenstelling van de biet ontstaan.

Het zeer uiteenlopend karakter van de werkzaamheden van deze afdeling maakt uitgebreide werkruimten noodzakelijk. Voor de verwerking van bieten en bietenblad is er het zgn. campagnelaboratorium met moderne wasmolens, snijmachine etc. Daarnaast is er een laboratorium voor routine analyses, en een voor speciaal onderzoek en research, terwijl voor de zeer talrijke vlamfotometrische analyses van natrium en kalium in de biet een aparte ruimte werd ingericht.

4. *Afdeling Verwerking waarnemingsuitkomsten.*

De zeer talrijke cijfers, verkregen uit proeven en analyses, worden in deze afdeling verwerkt en geordend en zover gereed gemaakt, dat zij als basis voor publicaties kunnen worden gebruikt. Daarnaast wordt allerlei statistisch materiaal bewerkt, verkregen uit enquêtes en veldbemonsteringen. Dit klinkt alles eenvoudig maar brengt veel tijdrovende arbeid mee.

Bovendien is de biet een moeilijk gewas voor proefnemingen en de in de handboeken vermelde methodes zijn vaak niet voor bieten bruikbaar. Deze afdeling heeft daarom tevens tot taak zich op de hoogte te houden van de moderne proeftechniek en methoden te ontwikkelen, die voor ons werk geschikt zijn. Bij de aanleg van proefvelden wordt steeds het advies van deze afdeling ingewonnen.

5. *Afdeling Voorlichting.*

De resultaten van het werk van het Instituut dienen ook weer tot de praktijk gebracht te worden en deze afdeling dient dit te bevorderen. Allereerst door contact met de Rijkslandbouwconsulenten en hun assistenten, met de verschillende landbouwscholen, verenigingen voor bedrijfsvoorlichting etc. Verder door het houden van lezingen en het deelnemen aan belangrijke tentoonstellingen op agrarisch gebied.

Om excursies op efficiënte wijze te kunnen ontvangen willen wij in de hal op de eerste verdieping een expositie inrichten waar voor de bieteneelt belangrijke punten worden geïllustreerd.

Maandelijks wordt „De Suikerbiet” uitgegeven die op aanvraag gratis verkrijgbaar is en meestal artikelen van praktische aard bevat.

Ook verzorgt deze afdeling onze bibliotheek en documentatiesysteem en ons foto-archief.

Vanzelfsprekend heeft het Instituut ook een afdeling administratie die op de eerste verdieping is ondergebracht en de omvangrijke post en boekhouding verzorgt en tevens zorg draagt voor het archief.

Op de begane grond is een eenvoudige werkplaats ingericht waar de voor het onderhoud nodige reparaties aan machines e.d. kunnen worden verricht en eenvoudige apparaten en werktuigen in eigen bedrijf kunnen worden gebouwd.

De resultaten van het wetenschappelijk onderzoek van het Instituut worden gepubliceerd in „Mededelingen van het Instituut voor Rationele Suikerproductie”.

Officiële opening van het nieuwe gebouw
van het
Instituut voor Rationele Suikerproductie
door
Z.Exc. de Minister van Landbouw, Visserij en
Voedselvoorziening, de heer S. L. Mansholt,
11 Juni 1952

Programma :

1. Openingswoord door Dr. Ir. D. S. Huizinga, Voorzitter van het Bestuur.
2. Toespraak door Z. Exc. de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening.
3. Toespraak door Edelachtbare Heer Ir. H. B. Witte, Burgemeester van Bergen op Zoom.
4. Toespraak door Mr. O. S. Rose, Agricultural Development Officer British Sugar Corp., namens de Buitenlandse Instituten op het gebied van de Suikerbietenteelt.
5. Toespraak door Prof A. Kruidhof, Rector Magnificus der Landbouw Hogeschool namens de Nederlandse Landbouw.
6. Toespraak door Ir. H. Rietberg, Directeur van het Instituut voor Rationele Suikerproductie.
7. Rondgang door het gebouw.

Na afloop van de rondgang zullen in de hal op de eerste verdieping verversingen worden aangeboden.